

Decyzja
Prezydium KK
nr 130/18

ws. opinii o projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz zmianie niektórych innych ustaw

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia uwagi do *projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy – Ordynacja podatkowa oraz zmianie niektórych innych ustaw*.

Zapowiedź projektodawcy, że projekt przewiduje przejrzyste, proste i przyjazne rozwiązania nie znajduje potwierdzenia. Poza drobnymi pozytywnymi zmianami, które są logiczne i potrzebne – projekt zawiera szereg zmian, które są skomplikowane. Związek wnosi między innymi o wyjaśnienie treści art. 30 m pkt 2, ponieważ uzasadnienie nie tłumaczy w sposób jednoznaczny proponowanego zapisu. Na negatywną ocenę zasługuje fakt, że projektodawca mając czas do wprowadzenia rozwiązań wymaganych przez dyrektywę decyduje się przedstawić duży projekt zmian w ostatniej chwili i ze skróconym terminem konsultacji. *DYREKTYWA RADY (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego*, zgodnie z którą należy dokonać zmian w obszarach dotyczących sfery podatkowej, była opublikowana w lipcu 2016 roku, więc projektodawca miał odpowiednio dużo czasu, żeby opracować projekt ustawy i poddać go konsultacjom społecznym w ustawowym terminie.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawia następujące uwagi:

1. poważne wątpliwości budzi zgodność rozwiązań zawartych w projekcie ustawy z treścią i ideą dyrektywy *DYREKTYWY RADY (UE) 2016/1164 z dnia 12 lipca 2016 r. ustanawiającej przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania*

wewnętrzne. Projektodawca bowiem – pomimo tego iż dyrektywa wskazuje wprost, że powinna obejmować opodatkowanie działalności gospodarczej (wskazanie w dyrektywie osób prawnych) – rozszerza jej zakres o opodatkowanie dochodów z niezrealizowanych zysków również o osoby fizyczne;

2. pozytywnie należy zaopiniować wydłużenie z dwóch do trzech lat okresu, w którym dochód uzyskany z odpłatnego zbycia nieruchomości musi być przeznaczony przez podatnika na własne cele mieszkaniowe, aby mógł skorzystać ze zwolnienia z opodatkowania;
3. pozytywnie należy również zaopiniować możliwość zaliczenia do wydatków na własne cele mieszkaniowe wydatków na przebudowę lub remont lokalu poniesionych zanim podatnik stanie się jego właścicielem, o ile podatnik stanie się właścicielem przed upływem 3-letniego terminu na skorzystanie z ulgi mieszkaniowej;
4. na pozytywną ocenę zasługuje uchylene przepisu wyłączającego możliwość łącznego opodatkowania dochodów małżonków oraz preferencyjnego opodatkowania dochodów osób samotnie wychowujących dzieci w przypadku złożenia zeznania rocznego po terminie;
5. zwracamy uwagę, że treść uzasadnienia nie odpowiada treści projektowanego art. 30 k w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych;
6. w art. 1 pkt. 15 lit. a) tiret trzeci projektu ustawy *o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych* oraz art. 2 pkt. 12 lit. a) tiret piąty projektu ustawy *o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych* przewiduje się zwiększenie kwoty składek na rzecz organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, jaką można zaliczyć do kosztów uzyskania przychodów. Poprzez możliwość zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów określonej w ustawie wysokości kwoty składek, jakie pracodawcy ponoszą z tytułu uczestnictwa w organizacjach zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców, ustawodawca premiuje jedną ze stron dialogu społecznego – pracodawców. Projektodawca nie przewidział analogicznego rozwiązania dla członków związku zawodowego w zakresie wydatków na składki członkowskie, jakie ponoszą w związku z przynależnością do związku zawodowego. Nie widzimy uzasadnienia dla wskazanego negatywnego różnicowania sytuacji prawnej, a w konsekwencji finansowej ostatecznych adresatów i uczestników dialogu społecznego.

Związek zawodowy powołany jest do reprezentowania i obrony praw, interesów zawodowych i socjalnych pracowników. Poprzez sprawowanie kontroli nad przestrzeganiem przepisów prawa pracy oraz realizację innych ustawowych zadań, w szczególności udział w tworzeniu wewnątrzzakładowych źródeł prawa pracy (regulamin wynagradzania, regulamin premiowania, regulamin zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, układ zbiorowy pracy), związek zawodowy wpływa na poziom wynagrodzeń pracowników, w tym członków związku. Istnieje zatem relacja między działaniem u pracodawcy związku zawodowego a uzyskiwanym przez pracownika przychodem z pracy. Z dobrodziejstwa działania związku zawodowego u pracodawcy korzystają wszyscy pracownicy, zaś koszty funkcjonowania związku ponoszą tylko jego członkowie. Przypomnieć należy, iż zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Zatem wydawałoby się, iż istnieje uzasadniona podstawa do zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów kwot, jakie wydatkowane są na składki związkowe.

Art. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych przewiduje dla pracowników szereg zwolnień przedmiotowych od podatku dochodowego. Należy jednak podkreślić, iż zwolnienia te obejmują pracowników bez względu na ich przynależność związkową lub jej brak. Ustawa nie przewiduje żadnego mechanizmu analogicznego jaki dotyczy pracodawców, który uwzględniałby fakt, iż członkowie związku zawodowego w celu określonym w art. 22 ust. 1 ustawy, ponoszą wydatki na składki członkowskie, które powinny zostać zaliczone do kosztów uzyskania przychodów. Wnosimy o uzupełnienie projektu w następujący sposób – w art. 1 pkt. 10) po lit e) dodanie lit.) ea, następującej treści:

„ea) po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

Ust. 2b. Koszty uzyskania przychodów stanowią wydatki na składki członkowie na rzecz związków zawodowych.”;

7. z treści uzasadnienia wynika, że wskazana propozycja rozłożenia na raty płatności podatku jest mniej korzystna niż w dyrektywie i niż w innych państwach (np. dyrektywa mówi o co najmniej 5 latach, zaś projekt ustawy - o maksymalnie 5 latach rozłożenia płatności na raty);

8. art. 5 projektu zawiera zmiany w ustawie *o zryczałtowanym podatku dochodowym* w zakresie rozwiązania polegającego na braku składania przez podatnika oświadczenia o wyborze ryczału – tego wyboru dokonywać będzie podatnik poprzez pierwszą wpłatę na podatek dochodowy. Rozwiązanie dotyczy umowy najmu, podnajmu, dzierżawy itd. (art. 6 ust 1a ustawy) i zasługuje na pozytywną ocenę;
9. Prezydium KK negatywnie ocenia propozycję polegającą na obniżeniu wysokości podatku CIT dla małych i średnich przedsiębiorstw. Jak wskazują statystyki, znakomita większość małych i średnich przedsiębiorstw rozlicza się na podstawie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Należy liczyć się z tym, że obniżenie wysokości podatku do 9% może być na tyle atrakcyjne, że efektem tego będzie zmiana formy wykonywania działalności gospodarczej polegająca na przekształceniu jej w spółkę, a nie zakładane przez projektodawcę wsparcie małych przedsiębiorców i wzrost innowacyjności. Należy również liczyć się z tym, iż dodatkowym negatywnym skutkiem wprowadzenia proponowanych zmian będzie zwiększenie różnicy między kosztami pracy i kosztami prowadzenia działalności gospodarczej - na niekorzyść tych pierwszych - czego skutkiem będzie dalszy nacisk pracodawców na zastępowanie umów o prace umowami na świadczenie usług przez spółkę;
10. na pozytywną ocenę zasługuje propozycja zachęty podatkowej, która ma między innymi zwiększyć atrakcyjność prowadzenia w Polsce działalności badawczo-rozwojowej przez polskie i zagraniczne przedsiębiorstwa, zmiana modelu ekonomicznego na gospodarkę opartą na wiedzy, a także zwiększenie świadomości w zakresie praw własności intelektualnej, jako potencjalnych źródeł przychodów. Prezydium KK ma nadzieję, że zostanie ona efektywnie wykorzystana przez przedsiębiorców, jednakże w samym projekcie brak jest przepisu, który przyznanie preferencyjnej stawki podatkowej warunkowałby uzyskaniem skutku, o którym mowa w uzasadnieniu, w postaci kreowania wysokojakościowych miejsc pracy w innowacyjnych sektorach. Brak jest bowiem uzasadnienia dla promowania rozwiązań technologicznych, których stosowanie w praktyce pociągałoby negatywne skutki społeczne lub zwiększone wydatki państwa. A tak będzie w przypadku, gdy skutkiem wprowadzenia nowych technologii będzie deregulacja rynku pracy w postaci obniżania standardów zatrudnienia;

11. Prezydium KK proponuje wpisanie do ustawy cyklicznych przeglądów dotyczących wykorzystania preferencyjnego opodatkowania w obszarze IP BOX , Innovation Box.

Warszawa, 17 września 2018 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek